

JACOB A. RIIS

The Ideal American Citizen

INTRODUKTION TIL
UNDERVISNINGSMATERIALE

Grundskolens mellem- og udskolingstrin
og ungdomsuddannelser

1. okt 2016 – 8. jan 2017

20. jan – 14. maj 2017

 KUNSTFORENINGEN
GLSTRAND

Ribe Kunstmuseum

INTRODUKTION TIL UNDERVISNINGSMATERIALE

Undervisningsmaterialet tager afsæt i udstillingen *Jacob A. Riis - The Ideal American Citizen* i Kunstforeningen GL STRAND i efteråret 2016 og efterfølgende på Ribe Kunstmuseum i foråret 2017. Det præsenterer den danske immigrant i USA, Jacob A. Riis' arbejde som journalist, foredragsholder og forfatter og hans brug af billeder og ord til at kommunikere en reformistisk dagsorden i USA.

Målgruppen er folkeskolens udskoling og ungdomsuddannelser og er primært tiltænkt fagene billedkunst, historie og samfundsfag, men vil også kunne bruges i dansk og AT.

Materialet giver eleverne mulighed for at fordybe sig i Jacob A. Riis' arbejde, der åbner for problemstillinger, som vedrører immigration, assimilation, fattigdom, sociale problemer og byudvikling, der kan diskuteres både under og efter udstillingsbesøget. Gennem tre tematiske nedslag på *fattigdom*, *immigration* og *fotojournalistik* lægger materialet op til dialogbaseret undervisning. Her inviteres eleverne til at inddrage deres egne refleksioner i forhold til de fotografier og historier, som de bliver præsenteret for i udstillingen. Materialet har på denne måde til hensigt at træne eleverne i billedanalyse og gennem tekstanalyse og skriveøvelser ansporer det eleverne til at bruge deres fantasi og kreativitet. I materialet er opgaverne både rettet mod individuel besvarelse og diskussion i grupper eller på klassen.

JACOB A. RIIS - THE IDEAL AMERICAN CITIZEN

I slutningen af 1800-tallet fotograferede danskeren Jacob A. Riis (1849-1914) New Yorks slumområder, hvor byens mange immigranter levede en kummerlig tilværelse. Riis var selv immigreret til USA i 1870 og var meget fattig i sine første år i landet. Gennem sit arbejde som journalist og fotograf skabte han opmærksomhed omkring de urimelige levevilkår i New Yorks overbefolkede gader. I de fattige kvarterer på New Yorks Lower East Side, hvor immigranterne primært boede i lejekaserner, var der høj arbejdsløshed og kriminalitet, og sygdomme som tyfus og kolera spredtes let på grund af den hastigt voksende befolkningstæthed.

Riis var fortaler for social forandring og reform og bidrog til flere forandringer i New York. Efter han havde skrevet en artikel om forurening af New Yorks drikkevand, opkøbte byen grundstykkerne langs floden, der forsyndede byen med vand. Herefter kunne myndighederne kontrollere, at der ikke længere skete udslip i vandet. I samarbejde med politikommisæren og den senere præsident, Theodor Roosevelt, medvirkede Riis også til, at byens primitive politiherberger blev revet ned i 1896.

Udstillingen *Jacob A. Riis - The Ideal American Citizen* følger Riis' syn på sig selv, som han blandt andet præsenterer i sin selvbiografi *The Making of An American* fra 1901.

FATTIGDOM I ORD OG BILLEDER

Under temaet Fattigdom i ord og billeder diskuterer vi, hvad fattigdom var i slutningen af 1800-tallet i New York. Hvordan boede man, hvilket liv levede børnene i New Yorks slum, og hvorfor er fattigdom et samfundsmæssigt problem? Vi undersøger og diskuterer, hvad Riis lagde vægt på, når han skildrede fattigdommen, hvordan tekst og billede supplerer hinanden i Riis' arbejde, og hvad der er særegent for henholdsvis billede og for tekst.

Jacob A. Riis beskrives i flere tilfælde som reformator. Reform betyder oprindeligt en ændring, der sker med henblik på at forbedre samfundsmæssige forhold. I sit arbejde som journalist og forfatter argumenterede Jacob A. Riis for, at det var vigtigt at skabe bedre vilkår for New Yorks fattigste og var en del af en kreds af reformister i New York.

DRØMMEN OM EN NY VERDEN

I dette undervisningsforløb sætter vi fokus på immigration og assimilation. Omdrejningspunktet er Riis' arbejde med at vise immigrationens bagsider og udfordringer. Hvad krævede det at skabe succes USA, og hvordan tilpassede man sig det amerikanske samfund og kultur? Vi inddrager begrebet 'Den amerikanske drøm' som en central tematik, der kan diskuteres og analyseres på tværs af fotografier og tekstuddrag. Ligeledes vil Riis' egen skæbne som immigrant og 'ideel amerikansk borger' være en ledetråd gennem forløbet.

Ligesom Riis rejste 12 millioner mennesker fra hele verden i slutningen af 1800-tallet til USA for at bosætte sig og skabe et nyt liv. Tre fjerdedele slog sig ned i New York. Det var folk af alle nationaliteter, racer og trosretninger. Mange medbragte en tro på et bedre liv i et nyt land, hvor mulighederne var mange og fremtiden tegnede sig lys.

FOTOJOURNALISTEN JACOB A. RIIS

Med dette undervisningsforløb fokuserer vi på Riis som en journalist, der bruger billeder og ord til at belyse og begrunde sociale problemer og misforhold. Hvorfor og hvordan havde Riis så stor en gennemslagskraft? Hvad var hans strategier i hans arbejde med fotografi og tekst - og kombinationen af disse? Vi analyserer fotografier og ser nærmere på nogle af de forskellige historier, som Riis formidlede både visuelt og narrativt. Med Riis' arbejde som inspiration skal eleverne selv skrive tekster til udvalgte værker på udstillingen.

Fotografiet blev en vigtig del af Riis' arbejde for at forbedre de fattiges levevilkår og Riis beviste, at fotografiet kunne tale en social og humanistisk sag. Fotografiske medier og fotografiske processer gennemgik i slutningen af 1800-tallet en rivende udvikling. Med sit kamera og det nyligt opfundne flashlys bevægede Riis sig langt ind i New Yorks slumkvarterer for at dokumentere de fattiges nød og elendighed. Fotografierne blev brugt i forbindelse med foredrag, hans journalistiske praksis og i forskellige publikationer. Riis' fotojournalistiske har sidenhen fået betydning for politiske dagsordener og for den måde, hvorpå man i dag anskuer USA som et multikulturelt og pluralistisk samfund. Og blandt andet derfor fremhæves han i dag ofte som en af dokumentarfotografiets helt centrale personer.

